

00523-NL

Thuishemodialyse

JAN YPERMAN ZIEKENHUIS

Jouw zorg
is onze zorg

Inhoud

Wat is thuishemodialyse?	3
Toegangswegen tot de bloedbaan	4
Praktisch	4
• Voorwaarden	4
• Team	4
• Opleiding in ons ziekenhuis	5
• Opvolging	6
• Toestel	6
• Materiaal	6
• Kosten	7
• Gegevens bijhouden	7
Bijkomende info	8
• Complicaties en bijwerkingen	8
• Voeding en vochtinname	8
• Sporten	9
• Reizen	9
Contactgegevens	10

Deze informatiebrochure is met de grootste zorg opgemaakt. Ze bevat algemene informatie en is bedoeld als aanvulling op het gesprek met jouw zorgverlener. VZW Jan Yperman Ziekenhuis, onze artsen en medewerkers zijn niet aansprakelijk voor vergissingen, tekortkomingen of onvolledigheden in deze brochure.

Opmerkingen en/of suggesties kan je melden via communicatie@yperman.net

Heb je nog vragen?

Stel ze aan je behandelend arts of een verpleegkundige.

Kom je in aanmerking voor thuishemodialyse?

Dan leren we jou het toestel volledig zelf te manipuleren. Voordelen? Meer vrijheid en meer zelfstandigheid in je behandeling.

Op de foto zie je het toestel dat we gebruiken voor thuishemodialyse.

Wat is thuishemodialyse?

Hemodialyse is een nierfunctie-vervangende behandeling waarbij het bloed buiten het lichaam wordt gezuiverd. Via een dialysetoestel wordt het bloed door een kunstnier gepompt. In de kunstnier worden afvalstoffen en overtollig vocht uit het bloed verwijderd. Het gezuiverde bloed wordt vervolgens via het dialysetoestel weer teruggepompt naar het lichaam.

Thuishemodialyse is een vorm van dialyse die je bij je thuis ondergaat.

Toegangswegen tot de bloedbaan

Voor hemodialyse is een goede toegang tot de bloedbaan nodig. Dit kan op twee manieren:

- Via een arterioveneuze fistel (AV-fistel)
- Via een dialysekatheter

We bespreken met jou wat jouw meest geschikte toegangsweg is.

Heb je een fistel?

Dan leren we je zelf prikken met botte naalden.

Heb je een katheter?

Dan leren we je deze op een steriele manier te manipuleren en de nazorg zelf toe te passen.

Wil je meer weten over AV-fistels en katheters?

Lees ook de brochures "Vaatacces Fistel" en "Vaatacces Katheter".

Praktisch

Thuisdialyse betekent dat de behandeling doorgaat bij je thuis.

- Je kiest zelf de best passende momenten, overdag.
- Je dialyseert 4 tot 6 keer per week, afhankelijk van het dialysevoorschrift van de nefroloog.
- Een behandeling duurt ongeveer 2 tot 2,5 uur.

Voorwaarden

Niet iedereen komt in aanmerking voor thuisdialyse, dit is afhankelijk van verschillende factoren:

- Therapietrouw
- Cognitief in staat om theorie en praktijk aan te leren
- Bij patiënten met een fistel: in staat zijn tot zelfpuncties
- Geen psychische of fysieke medische contra-indicaties
- Goede accestoegang
- Hemodynamisch stabiel (d.w.z. goede bloeddruk tijdens behandeling)
- Thuis voldoende ruimte beschikbaar voor toestel en materiaal
- Technische installaties moeten in orde zijn (wordt nagekeken bij opstart)
- Voldoende hygiëne

Team

De **gespecialiseerde verpleegkundigen** begeleiden je gedurende jouw opleiding. Zij volgen je nadien ook verder op en staan je bij tijdens jouw thuishemodialysebehandeling.

Opleiding in ons ziekenhuis

Geeft de nefroloog toestemming voor thuishemodialyse?

Dan volgen er nog ...

- ... een informatief gesprek, bij voorkeur samen met jouw partner, huisgenoten en/ of kinderen die jouw eventueel kunnen ondersteunen tijdens je opleiding en je behandeling thuis
- ... een huisbezoek
- ... een opleiding

We stellen ook een afsprakennota op. Hierin staat dat de thuisbehandeling kan worden gestaakt wanneer er niet (meer) wordt voldaan aan alle voorwaarden.

Je volgt overdag de opleiding thuishemodialyse op de dialyseafdeling in het Jan Yperman Ziekenhuis in Ieper. De duur van de opleiding is afhankelijk van patiënt tot patiënt.

Reken op een minimale opleidingsduur van één maand (vijf à zes dagen per week). Tijdens de opleiding leer je:

- wat een hemodialysebehandeling inhoudt
- hoe het dialysetoestel moet worden opgebouwd
- welke alarmen het toestel kan geven en hoe je deze oplost
- jouw fistel aanprikken of jouw dialysekatheter aansluiten
- welk materiaal je moet bestellen

Het ziekenhuis zorgt voor:

- ✓ een volledig uitgewerkte cursus
- ✓ continue begeleiding door ervaren thuishemodialyseverpleegkundigen
- ✓ een dialysetoestel
- ✓ al het nodige materiaal

De bedoeling van de opleiding is zelfzekerheid en zelfstandigheid opbouwen.

Heb je het gevoel wat langer tijd nodig te hebben? Geef dit zeker aan. We houden hier graag rekening mee.

Opvolging

Thuishemodialysepatiënten komen **iedere 4 weken op consultatie** waar ze hun behandeling uitvoeren in het bijzijn van de thuishemodialyseverpleegkundige. De nefroloog komt langs om zowel het verloop van de behandeling, de bloedresultaten en eventuele medicatiewijzingen te bespreken.

De thuishemodialyseverpleegkundige komt ook **2 keer per jaar op huisbezoek** om te evalueren of alles nog goed verloopt. Tijdens dit bezoek wordt ook hygiëne en stockage gecontroleerd.

Toestel

Voor thuishemodialyse werken we met een ander dialysetoestel dan in het ziekenhuis.

Materiaal

Er is heel wat materiaal nodig voor het uitvoeren van de behandeling:

- Klein materiaal (zoals naalden, spuitjes, kunstnieren ...) - voorzien door het ziekenhuis
- Groot materiaal (zoals dialysaatzakken, dialysecassettes, bloedlijnen, ...) - aan huis geleverd door de firma van het dialysetoestel zelf

Maandelijks sta je zelf in voor beide bestellingen, dit wordt uitgelegd tijdens je opleiding. Er is ook de mogelijkheid om een zetel en/of tafel te lenen voor thuis. Naast de ruimte nodig voor het toestel met bijbehorende materialen, heb je dus ook plaats voor opslag nodig.

De firma haalt het afval van het materiaal voor de thuisbehandeling weer op. Ook het gevaarlijk medisch afval wordt elke maand opgehaald (naaldcontainers etc.).

Kosten

Voor de dialyse worden geen kosten aangerekend aan de patiënt, tenzij voor beschadiging van de uitrusting door nalatigheid. Alle vervoerskosten die met de dialysebehandeling te maken hebben (tijdens de opleidingen en raadplegingen), worden (gedeeltelijk) vergoed. Bij thuisdialyse ontvangt de patiënt van het ziekenhuis een forfaitaire vergoeding voor het verhoogde verbruik van water, elektriciteit en telefoon.

Gegevens bijhouden

Je staat zelf in voor het rapporteren van jouw gegevens tijdens je behandeling. Hoe dat precies in zijn werk gaat, is afhankelijk van het toestel. Ook dit leren we je op de opleiding.

Voordelen

- Zelfstandigheid
- Onafhankelijkheid
- Actieve zelfzorg
- Beter te combineren met werk, studies/hobby's en sociaal leven
- Minder last van vermoeidheid, krampen, hoofdpijn dankzij frequentere dialyses
- De dialyse wordt beter verdragen door het hart
- Minder opstapeling van afvalstoffen in de bloedbaan door dagelijkse dialyse
- Betere bloeddrukcontrole

Nadelen

- Je voert je behandeling thuis volledig zelfstandig uit
- Er is plaats nodig voor toestel en opslagruimte voor alle materiaal
- Een behandeling thuis kan impact hebben op jouw gezinsleven

Bijkomende info

Complicaties en bijwerkingen

De meest frequente bijwerkingen tijdens of na hemodialyse zijn:

- een lage bloeddruk
- spierkrampen
- problemen met de AV fistel of de katheter

Dankzij de dagelijkse behandeling ervaar je minder bijwerkingen zoals vermoeidheid en malaise.

Meld je klachten altijd zo snel mogelijk. Door een aanpassing van de behandeling of medicatie kunnen bepaalde ongemakken snel worden verholpen.

Last van kortademigheid, koorts, braken, krampen, spierzwakte?

Meld dit aan de thuishemodialyseverpleegkundigen vóór je start met je dialysebehandeling.

Ernstige medische problemen thuis?

Contacteer onmiddellijk de afdeling dialyse of ga naar de spoedopname van het Jan Yperman Ziekenhuis.

Voeding en vochtinname

De meeste hemodialysepatiënten moeten hun vochtinname beperken. Dit hangt af van de hoeveelheid urine, die je plast per dag.

Of een bijkomend dieet noodzakelijk is, verschilt van patiënt tot patiënt. Je dialyseert dagelijks of frequenter: hierdoor krijg je meer vrijheid in jouw dialysedieet. Medicatie kan hierdoor ook in bepaalde gevallen worden afgebouwd.

Brochures hierover worden apart voorzien, volgens jouw eigen noden en behoeften.

Sporten

Je conditie op peil houden is heel belangrijk als dialysepatiënt. We raden je aan om te bewegen binnen jouw mogelijkheden. Door thuishemodialyse heb je misschien weer tijd en energie om te sporten. Zwemmen wordt afgeraden met een dialysekatheter.

Reizen

Op vakantie gaan in binnen- of buitenland blijft mogelijk eenmaal de dialysebehandeling op punt staat. Ofwel kan je het dialysetoestel van thuis meenemen naar je reisbestemming en je materiaal daar laten leveren. Ofwel kan je tijdelijk overschakelen naar klassieke hemodialyse in een centrum op je bestemming.

Bespreek je reisplannen **minstens drie maanden op voorhand**. Alles wat nodig is voor het verderzetten van de dialysebehandeling op je reisbestemming kan dan op tijd worden gestart.

Sta je op de wachtlijst voor een niertransplantatie? Je mag op reis als ...

- je 24u/24u bereikbaar blijft
- een terugkeer binnen de 3 tot 4 uur mogelijk is

Hou daar rekening mee als je een bestemming kiest. Een reis binnen Europa is in sommige gevallen dus nog haalbaar. Opteer je toch voor een verdere reis? Verwittig zeker het transplantatiecentrum!

Contactgegevens

Nefrologen

- dr. K. De Keyzer
- dr. K. De Schuyter
- dr. W. Terryn
- dr. P. Van Acker
- dr. A. Van Loo
- dr. H. Vanbelleghem
- dr. S. Vandewaeter

Te bereiken via
Polikliniek nefrologie:
Poli-verpleegkundigen
057/ 35 71 80
nefrologie@yperman.net

Thuishemodialyseverpleegkundigen

thuisdialyse@yperman.net
057 35 61 56 (bereikbaar van maandag tot zaterdag)

Wachtdienst

De hemodialyseverpleegkundigen in het ziekenhuis zijn beschikbaar van 7 tot 18.30 uur.

Bij technische problemen aan het toestel: contacteer steeds de klantendienst van de firma (telefoonnummer is vermeld in de cursus die je krijgt tijdens de opleiding)

Hemodialyse

Ieper – Jan Yperman Ziekenhuis

dialyse@yperman.net
057 35 61 40 (bereikbaar van maandag tot zaterdag)

Jan Yperman Ziekenhuis
Briekestraat 12, 8900 Ieper
info@yperman.net
057 35 35 35
www.yperman.net

